Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jose Javier Azpitarte Usin Imuntzo

Azkoitia, Gipuzkoa (1920)

Aurkibidea

Biografia

Bizkargi Dorrean jaio zen, zazpi anai-arrebatan nagusiena. Gurasoak Martirieta auzokoak zituen, aita Umansoro baserrikoa eta ama Agirreberrikoa. Miserikordiko eskolan ibili zen lehenbizi eta La Salleko fraideekin ondoren, denbora labur batez Eskola Nazionalean ibili eta gero. Alberdi lantegian lan egin zuen, abarketentzako materiala egiten. Lantegia erre egin zen eta lur-saila langileen esku utzi zuten. Orduan, egur-lanean hasi ziren, Danona lantegiaren languntzarekin. Izotz-lantegian ere lan egin zuen. Bere kabuz irratiak konpontzen ere jarduten zuen, urrutiko ikasketak egin ostean. Baztartxo zinema egin zenean, bera izan zen lehena filmak botatzen. Hamahiru urte egin zituen lan horretan.

Zintak

AZK-064

- **Proiektua**: Azkoitiko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane
- **Data**: 2020-02-19
- **Iraupena**: 78 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. 1933ko izar-aldaketa harrigarria

- **Erref**: AZK-064/003
- **Iraupena**: 0:02:47. **Hasi**: 00:00:48. **Bukatu**: 00:03:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Natura » Meteorologia

Laburpena:
1933an (1913 esaten du, baina 1933 esan nahi zuen) izugarrizko izar-aldaketa egon zen. Ordubetean zortzi mila izar aldatu omen ziren. Ikusgarria izan zela dio. Aurrekoek esaten zuten halakoren bat gertatzen zenean, gerra etortzen zela eta halaxe gertatu zen: handik hiru urtera Gerra Zibila hasi zen. Gerora liburuetan irakurri izan du gertaera horren inguruko azalpena.

2. Miserikordian, Eskola Nazionalean eta La Salleko fraideekin

- **Erref**: AZK-064/006
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:04:45. **Bukatu**: 00:06:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:
Miserikordian ibili zen lehenbizi eskolan. Gero, La Salleko fraideen eskolan lekurik ez zegoenez, plazako Eskola Nazionaletan ibili zen, han lekua egin bitartean. Neskak eta mutilak aparte egoten ziren. La Salleko fraideekin mutilak bakarrik ibiltzen ziren. Maisuak.

3. La Salleko fraideek eraztuna, gaztelania ikastearren

- **Erref**: AZK-064/007
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:06:15. **Bukatu**: 00:08:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:
La Salleko fraideek dotrina euskaraz ematen zuten, baina eskolak gaztelaniaz. Gainera, euskaraz hitz egiten zuenari eraztuna jartzen zioten. Jendeak esaten du hori zigortzearren egiten zutela, baina bere ustez jendeak gaztelania ikas zezan egiten zuten. Euskarazko liburuak ere ekarri zituzten, `Xabiertxo´ eta ´Txomin ikasle´, besteak beste.

4. La Salleko fraideak Floreagatik bidali zituzten

- **Erref**: AZK-064/008
- **Iraupena**: 0:03:44. **Hasi**: 00:08:12. **Bukatu**: 00:11:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:
Azkoitiko Udalean zegoen idazkaria La Salleko fraideen kontra zegoen. Fraideek euskarazko liburuak ekartzea ere ez omen zitzaion gustatu. Salesiarrak ekarri nahi zituzten, haiek "Artes y oficios" irakasten zutelako. Hitzartutako epea bukatu zitzaienean, bete ezindako klausulak jarri zizkieten

La Sallekoei eta Floreagatik alde egin zuten. Gurasoek ordainduta, bi urtez jarraitu zuten Azkoitian. Bi urte horietan Andaluziatik etorritako fraideak ("maisu beltxak") egon ziren Floreagan, Salesiarrak ezin zirelako etorri herrian beste ordena batekoak zeuden bitartean. Gerra hasi zenean, hospitala ipini zuten Floreagan. Gerraostean hainbat ordenatako fraideak egon ziren.

5. Fraideen liburutegitik astean liburu bat hartzen zuen irakurtzeko

- **Erref**: AZK-064/009
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:11:56. **Bukatu**: 00:14:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:
La Salleko fraideek 1go mailakoentzat ekarri zuten `Xabiertxo´ liburua eta bera ordurako goragoko mailan zebilenez, ez zuen erabili. Lehenengo lau urteak doakoak ziren eta beste hiru ordainpekoak. 14 urtera arte ibili zen bera. Liburutegia zuten fraideek eta etxeko pagarekin astean liburu bat hartzen zuen irakurtzeko, 10 zentimo ordaindu behar izaten zen eta. Gaztelaniazko liburuak izaten ziren. Kuadernoak ere izaten zituzten, erosita.

6. Bilboko Santiago kolegiora morroi

- **Erref**: AZK-064/010
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 00:14:09. **Bukatu**: 00:15:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:
14 urterekin ikasketak bukatu zituenean, ez zegoen lanik eta Bilboko Santiago kolegiora joan zen morroi. Hara joateko, lehenbizi Elgoibarrerako autobusa eta ondoren trena hartu behar. Gabonak arte handik herrira itzuli ere ez, orduan ez zegoen erraztasunik eta. Han zegoela, gerra hasi zen.

7. Taxisean Palentziara, gerran zauritutako lehengusua bisitatzera

- **Erref**: AZK-064/011
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:15:42. **Bukatu**: 00:17:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:
Egunean bi autobus egoten ziren Azkoititik Elgoibarrera, goizean bat eta

iluntzean bestea. Herrian oso kotxe gutxi zeuden. Lantegietako nagusienak izaten ziren. Bi taxi ere bazeuden. Gerratean, 1938an, negu gogorra pasa zuten Teruelen borrokan ibili zirenek. Lehengusu bati hanka izoztu zitzaion eta moztu egin zioten. Taxian joan ziren Palentziara, hura bisitatzera.

8. Palentziatik Valladolidera, izeba moja bisitatzera

- **Erref**: AZK-064/012
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:17:26. **Bukatu**: 00:18:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Bi aldiz joan ziren Palentziara, lehengusua bisitatzera. Amak hiru ahizpa moja zituen eta horietako bat Valladoliden. Behin, izeba bisitatzeko asmoz, Palentziatik Valladolidera joan zen trenez. Komentuko atea jotzen jardun arren, inork ez zion ireki. Izebak pena hartu zuen, kartaz han egon zela azaldu zionean.

9. Bost urte soldadutzan

- **Erref**: AZK-064/013
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:18:55. **Bukatu**: 00:21:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerraren bukaeran soldadu joan beharra tokatu zitzaion, baina bi hilabetera gerra bukatu zen. Hala ere, bost urte gehiago egin behar izan zituen soldadu. Hasieran hiru urte eta erdi egin zituzten, baina Aljerian lehorreratzea egon zela eta, berriz deitu zieten eta beste urte eta erdi egin zuten. Espainia osoan zehar ibili zen. Gaztelaniaz bazekien hara joaterako, baina asko praktikatu zuen.

10. Azkoitian gaitzizenak jartzeko ohitura

- **Erref**: AZK-064/015
- **Iraupena**: 0:02:21. **Hasi**: 00:22:01. **Bukatu**: 00:24:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak

Laburpena:
Aita baserri horretan jaio zelako `Imuntzo´ deitu izan diote. Azkoitian gaitzizenak jartzeko ohitura handia dago. Batzuk itsusiak direla dio, `Kakaberde´, esaterako. Animalia izenak ere ohikoak dira. Behin batek eskolan

perretxikoen inguruko olerkia egin zuela eta `Perretxikos´ gaitzizena jarri zioten.

11. Ez zen egoten umeen arteko pike handirik

- **Erref**: AZK-064/017
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:26:25. **Bukatu**: 00:27:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Gogoan du behin kaleko umeek San Martin auzokoekin gerra egin nahi zutela, harrika. Guardia kalean ume asko zen eta jolasean ibiltzen ziren.

12. Umetako jolasak: zapoka, karabeka, lapurka...

- **Erref**: AZK-064/019
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:27:46. **Bukatu**: 00:29:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Erremotarekin ibiltzen ziren umetan. Zapoka nola jolasten zuten. Lehenbizi, itsu nor geratuko zen zotz egiten zuten: "Arriola, marriola...". "Karabeka" eta "Lapurka" jolasak.

13. Intxaurrekin egiten zituzten jolasak

- **Erref**: AZK-064/020
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:29:30. **Bukatu**: 00:30:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Intxaur sasoian poltsikoak intxaurrez beteta izaten zituzten, jolaserako. Intxaurrak hormako zuloetan ("entruk" esaten zieten) sartzen jolasten zuten. "Porrotean" nola jolasten zuten intxaurrekin. Batzuek kanikak ere izaten zituzten.

14. Erregenetan piku melatua edo gozokiren bat

- **Erref**: AZK-064/021
- **Iraupena**: 0:00:26. **Hasi**: 00:30:55. **Bukatu**: 00:31:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Zeukatenarekin jolastu behar umetan. Erregenetan zerbaiten esperantza izaten zuten, baina piku melaturen bat edo gozokiren bat bakarrik jasotzen zuten. Sei ume eta lantegiko soldata txikia.

15. Neskak soka-dantzan eta tortolosetan; "txintxerriñean"

- **Erref**: AZK-064/022
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:31:21. **Bukatu**: 00:33:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Neskak eta mutilak aparte ibiltzen ziren jolasean. Neskak normalean soka-dantzan edo tortolosetan ibiltzen ziren. Tortolosetan nola jolasten zuten. "Txintxerriñean" nola jolasten zuten; laukiez gain, karakol formakoa ere egiten zuten. Lurrean marrazkia egiteko "marka-harrixe" erabiltzen zuten.

16. "Kurutze barrun" pilotan kontzejupean

- **Erref**: AZK-064/024
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:33:52. **Bukatu**: 00:35:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:
Jendeak eguerdian lantegitik irten eta berriz sartu bitarteko denbora aprobetxatzen zuen pilotan aritzeko. Zakuan sartuta jokatutako apustu bat gogoratzen du. Kontzejupean ohikoa izaten zen frontoiaren laurden batean jokatzea; "Kurutze barrun" esaten zioten. Garrantzitsua zen eskubiko ateko zuloan sartzea pilota, tanto egiteko. Lagunarteko apustu asko egiten ziren.

17. Kontzejupeko apustua bertan behera utzi zuten pilotariak

- **Erref**: AZK-064/025
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:35:39. **Bukatu**: 00:36:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:
Pilotari asko zen Azkoitian, baina batzuk bereziki kontzejupean ondo moldatzen zirenak. Behin bi herritarrek ogerleko bateko apustua egin omen

zuten. Jo ta jo ari ziren, baina ezin bukatu. Biak "peto" zeudela eta azkenean uztea erabaki zuten.

18. Azkoitiko trenbidea eta geltokia egin zituzteneko oroitzapenak

- **Erref**: AZK-064/028
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:38:39. **Bukatu**: 00:40:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
San Martin auzoko etxeak inauguratu zirenean eta trena martxan jarri zenean, 1926an, Alfontso XIII.a etorri zen. Berak sei urte zituen orduan, baina gogoan du non ibili zen jolasean. Trenbidea eta geltokia egiten jardun zuteneko oroitzapenak ere baditu. Lokomotora etortzen zen materialarekin; "tren mutur beltza" esaten zioten. Langile gehienak galiziarrak zirela uste du.

19. Diligentziak; bera jaio aurretik "elektrobia"

- **Erref**: AZK-064/030
- **Iraupena**: 0:01:59. **Hasi**: 00:40:32. **Bukatu**: 00:42:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Bera umea zenean, Arroara eta Elgoibarrera joaten zen diligentzia (zalgurdia) egoten zen. Arroan trena har zitekeen gero. Errexilenekoek zeukaten diligentzia. Autobusa zegoen Donostiara eta geroago Elgoibarrera ere bai. Bera jaio aurretik "elektrobia" esaten zitzaion garraioa zegoen Azpeititik Zumarragara. Aitari entzun izan zion sekulako zarata ateratzen zuela.

20. 1953ko uholdea Alberdi lantegian

- **Erref**: AZK-064/035
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:45:42. **Bukatu**: 00:47:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak

Laburpena:
1953ko uholdea nola bizi izan zuen. Miserikordia aurrean zegoen Alberdi lantegian zegoen. Ura gora zetorrela ikusi zuen. Etxera joan ezinda gau osoan hantxe geratu behar izan zen.

21. Alberdi lantegian abarketentzako gaiak

- **Erref**: AZK-064/036
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:47:20. **Bukatu**: 00:48:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ehungintza, oihalgintza
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Zapatagintza

Laburpena:
Alberdi lantegian abarketak egiteko gaiak egiten zituzten (haria, trentza...). Kotoizko oihalak ere egiten zituzten. Eta gero, aparte, zakuak.

22. Alberdi lantegia; 1968an erre ostean, altzairugintzanak egiten

- **Erref**: AZK-064/037
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:48:00. **Bukatu**: 00:50:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Altzarigintza
- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak

Laburpena:
1968an erre egin zen Alberdi lantegia. Lur-saila langileentzat utzi zuten eta handik aurrera altzariak egitea pentsatu zuten. Makina egokiak ekarri eta ikastaroak egin zituzten. Danonaren aholkularitza izan zuten. Hasieran landutako altzari dotoreak egin zituzten, baina konturatu ziren denbora gehiegi pasatzen zutela haiek egiten eta ez zutela dirurik irabazten.

23. Ameriketarako literak egiten; Gurolaren sorrera

- **Erref**: AZK-064/038
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:50:42. **Bukatu**: 00:52:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Altzarigintza

Laburpena:
Alberdi lantegian literak egiten hasi ziren gerora. Ameriketara bidaltzen zituzten kontenedoreetan. Baina azkenean gaizki joan zen kontua, bidalketa bat egin zutelako eta hangoek ordaindu ez. Denbora tarte batean Danonarekin ibili ziren, baina gero euren lantegia sortu zuten: Gurola. Handik hartu zuen erretiroa.

24. Irrati eta telebista montaketa ikastaroak; Baztartxon filmak botatzen

- **Erref**: AZK-064/040
- **Iraupena**: 0:03:15. **Hasi**: 00:53:15. **Bukatu**: 00:56:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileentzat zerbitzuak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Lantegia erre zenean, beste lanbide batzuk ikasteko ikastaroak izan zituzten Eskola Profesionalean eta berak "radio-televisión" egin zuen. Ordurako irratiak montatzeko ikastaro bat egina zuen 1950ean, "korrespondentziaz", Madriletik. Baztartxo zinema martxan jarri zutenean, bera izan zen lehenengoa filmak botatzen. Hamahiru urte egin zituen han. Irratiak konpontzen ere lan egin zuen.

25. Baztartxo zinemako lehenengo langilea

- **Erref**: AZK-064/041
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:56:30. **Bukatu**: 00:57:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Bera izan zen Baztartxo zineman filmak botatzen zituen lehenengoa. Aurretik Zarauzko Modelo zineman jardun zuen ikasten. 1959an jarri zen martxan Baztartxo bazkide askoren artean: Zabala, Romarate, Cuende... Bera Cuendegatik hasi zen bertan, Bilboko kolegioan morroi egon zenetik laguna zuen eta.

26. Baztartxoko filmak; aurretik zeuden "zinemak"

- **Erref**: AZK-064/042
- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:57:51. **Bukatu**: 00:59:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Baztartxo zinemaren hasieretan botatzen ziren filmak. Lola Floresen film asko bota zirela du gogoan. Zinema batzuen artean film bat alokatzen zuten eta gero batetik bestera ibiltzen zen. Aurretik Olinpian botatzen ziren filmak eta baita Floreagan (mutilentzat) eta "kantzelin" (neskentzat) ere.

27. "Sindikau"ko zinema

- **Erref**: AZK-064/043

- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:59:18. **Bukatu**: 01:00:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Bera gaztea zenean, hamabost zentimo ordaintzen zen zinema. "Sindikau"ko zineman oihal bat jartzen zuten erdian. Alde batekoek, ondo ikusten zutenek, hamar zentimo ordaintzen zuten eta beste aldekoek, letrak alderantziz ikusten zituztenek, erdia. Zine mutua izaten zen orduan.

28. Olinpiako antzokia

- **Erref**: AZK-064/045
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 01:02:25. **Bukatu**: 01:03:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Olinpia antzokia nolakoa zen. Beheko solairua eta goian anfiteatroa. "Gallineroa" esaten zioten. Goikoa merkeagoa zen. Antzerkiak ere egiten ziren, bai gerra aurretik eta bai ondoren. Hamahiru urtez ibili zen Baztartxon filmak botatzen, baina inoiz ez zien arretarik jarri artistei.

29. Dantza lotua baimendu eta plaza gero eta hutsago

- **Erref**: AZK-064/048
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 01:04:36. **Bukatu**: 01:05:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Kultura » Dantza
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Dantza soltea bakarrik egiten zen garai batean plazan. Periko alkateak baimendu zuen dantza lotua. Baina pixkanaka gero eta jende gutxiago joaten zen dantzara plazara, dantzalekuak ere orduantxe hasi ziren eta. Dantza lotua debekatuta zegoenean, Aizpurutxon, Antzuola partean egiten zuen dantza jendeak, han libre zen eta.

30. Andra Mari jaiak; Santa Krutzko txirrindulari lasterketa

- **Erref**: AZK-064/050
- **Iraupena**: 0:02:38. **Hasi**: 01:06:16. **Bukatu**: 01:08:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

- Aisia » Kirola » Txirrindularitza
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Garai batean Azpeitiko jaietara kinkila-sailtzaile mordoa joaten zen eta Azkoitira bakarra: Goiko Losa inguruan egoten zen "tiro-pitxoia". Nolako suzko erroberak egoten ziren. Mutikoak txinparten bueltan ibiltzen ziren, jaka buruan jarrita. San Roke egunean aurreskua eta prozesioa Aizkibel kale aldetik. Hirugarren egunean Santa Krutzko txirrindulari lasterketa; txirrindulari onenak etortzen ziren. Cepedak irabazi zuen bi urtean. Hirugarren urtean Frantziako Tourrera joan eta bertan hil zen.

31. "Kinkillero"ak; gozoki eta barkillo saltzaileak

- **Erref**: AZK-064/052
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 01:09:09. **Bukatu**: 01:11:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Azpeitiko jaietara joaten zen, hango kinkila-saltzaile bat ikustearren. Hezitako txori bat edukitzen zuen eta txori hark horoskopoa ateratzen zuen. Azkoitira ez zen kinkila-saltzailerik joaten. Gozoki-saltzaileak piruliak saltzen zituen. Barkillo-saltzailea herrian bertan zegoen. Erruleta bat izaten zuen, baina behin ere ez zen erortzen zenbaki onean. Barkillo saltzailearen semea gerran hil omen zen.

32. Azkoitiko txurro eta izozki saltzaileak

- **Erref**: AZK-064/053
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 01:11:11. **Bukatu**: 01:12:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Olinpia atzealdean txurreria egon zen. Gerora Eustakia `Herrero´ hasi zen. Gozo-denda zuen eta txurroak ere saltzen zituen. Eper kalean bizi ziren eta han egiten zituzten txurroak, ke asko ateratzen zelako. Gero dendan saldu. Izozki saltzaileak. Santandertik etorritako Ortizek izozki oso onak egiten zituen.

33. Azkoitiko Alaska izotz fabrikan lanean I

- **Erref**: AZK-064/054
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 01:12:46. **Bukatu**: 01:15:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:
1948-1949 inguruan izotz lantegia jarri zuten Azkoitian. Guardia kalean zegoen, Guardia Zibilen kuartelaren ondoan. Izotza egiteko prozesua. Egunean 42 barra egiten zituzten (1000 kilo pasa). Gero hozkailu handi batean mantentzen zituzten.

34. Azkoitiko Alaska izotz fabrikan lanean II

- **Erref**: AZK-064/055
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 01:15:27. **Bukatu**: 01:16:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Urola Kostako lantegiak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Tabernariak joaten ziren izotz lantegira izotz bila. Kanpora ere saltzen zuten. Zestoako bainuetxeak jaietan 30 barra eraman izan zituen. Goizeko bostetan geltokira eraman behar izaten zituen izotz barrak, karroan hartuta, eta handik trenez bidali. Hamabi orduan egiten zen izotza eta gero zaintzen egon behar. Hamar urte inguruan egongo zen lantegia, hozkailuak hasi ziren arte. Alaska jarri zioten izena.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-07

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com